

על שם קנין ירושלים... וכן נראה כי ירושלים...

נתיב חיים... מלך מן הדוד... וכן נראה כי ירושלים...

הדורות רבקה... מלך מן הדוד... וכן נראה כי ירושלים...

ותום סופר... מלך מן הדוד... וכן נראה כי ירושלים...

על שם קנין ירושלים... וכן נראה כי ירושלים...

מלך מן הדוד... וכן נראה כי ירושלים...

מלך מן הדוד... וכן נראה כי ירושלים...

מלך מן הדוד... וכן נראה כי ירושלים...

מלך מן הדוד... וכן נראה כי ירושלים...

מלך מן הדוד... וכן נראה כי ירושלים...

דברי ר' יוחנן... וכן נראה כי ירושלים...

מלך מן הדוד... וכן נראה כי ירושלים...

מלך מן הדוד... וכן נראה כי ירושלים...

מלך מן הדוד... וכן נראה כי ירושלים...

מלך מן הדוד... וכן נראה כי ירושלים...

מלך מן הדוד... וכן נראה כי ירושלים...

מלך מן הדוד... וכן נראה כי ירושלים...

מלך מן הדוד... וכן נראה כי ירושלים...

מלך מן הדוד... וכן נראה כי ירושלים...

מלך מן הדוד... וכן נראה כי ירושלים...

מלך מן הדוד... וכן נראה כי ירושלים...

מלך מן הדוד... וכן נראה כי ירושלים...

מלך מן הדוד... וכן נראה כי ירושלים...

מלך מן הדוד... וכן נראה כי ירושלים...

מלך מן הדוד... וכן נראה כי ירושלים...

מלך מן הדוד... וכן נראה כי ירושלים...

מלך מן הדוד... וכן נראה כי ירושלים...

מלך מן הדוד... וכן נראה כי ירושלים...

מלך מן הדוד... וכן נראה כי ירושלים...

מלך מן הדוד... וכן נראה כי ירושלים...

מלך מן הדוד... וכן נראה כי ירושלים...

מלך מן הדוד... וכן נראה כי ירושלים...

מלך מן הדוד... וכן נראה כי ירושלים...

מלך מן הדוד... וכן נראה כי ירושלים...

מלך מן הדוד... וכן נראה כי ירושלים...

מלך מן הדוד... וכן נראה כי ירושלים...

מלך מן הדוד... וכן נראה כי ירושלים...

מלך מן הדוד... וכן נראה כי ירושלים...

מלך מן הדוד... וכן נראה כי ירושלים...

מלך מן הדוד... וכן נראה כי ירושלים...

ענין ה'... פקודת פסח... (אג' ג'ה'ו'... אברהם נ"ו... אי דקוד... עש')

מלך מן הדוד... וכן נראה כי ירושלים...

מלך מן הדוד... וכן נראה כי ירושלים...

R. Simon

1

6

שאלות ותשובות

ספר

דברי חיים

כולל שאלות ותשובות וחדושים בענינים שונים בש"ס
ובמוסקים ואיזה פלפולים
ובסופו איזה חדושים על ירושלמי

אשר חנן ה' אתה הנער חיים מוברי בלא"ה הרב המופלג ושנתן ויר"א באמת
מדר"ד אלכסנדר סענדער מליניק וליה חמ"ק וואלמשין
בעת"ח ס' באר חיים ולב חיים.

נטרנט

הועתק והוכנס לאינטרנט

www.hebrewbooks.org

ע"י חיים תשס"ט

פיעטרקוב

בדפוס המשכח של הרבני וכו' מ"ה מרדכי צעדערבוים נ"י

שנת בא. עת קץ לפ"ק

СЕФЕРЪ ДИВРЕ ХАИМЪ

СЛОВО ЖИЗНИ

Воспомы.

Соч. ХАИМЪ ДИВРЕ ХАИМЪ, Духов. Раб. из М. Волыскъ, Гроднен. Губ.

ПЕТРОВЪ.

Въ типографіи М. Цедербаума 1903 г.

הסכמות הנאונים

עמ"י אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו. איקלע לאתרין האי נברא רבא ויקרא כרכא דכולי בי' כבוד הרב הנאון. התריף ובקי מוכתר כמעלות ומדות טובות כש"ת מו"ה **היים מנב"י מליניק נ"י** אכר"ק וואלמשיין בפלך הוראדנא ואתו ספר לב היים אשר הוציא לאור בדברי אנדה. וכבר יצא לו מונימין כספר באר היים בהלכה. זה רבות בשנים. וכעת הראה חזונו לפנינו קובץ כת"י חירושים בהלכה וכאנדה כמעשהו בראשון כך מעשהו בשני. שמעתת' נהרין ומילי' באנדה חסראין. לכן אמרתי להכיררו לפני יודעי ומכירי בכל מקום בואו כי ראוי הוא לעמרן בעמרת קהלה גדולה כראוי לו. לפי תוה"ג ולפי מלותיו. צניע ומעלי. יראת ה' אוצרו. ואם כי א"צ לדידי ולאסתרתי אתרי אשר כבר נתנו גאוני וזקני הדור

הספר דברי חיים שחובר מאת כבוד הרב הנאון המפורסם חו"ב מ' ד' **היים מנב"י נ"י** הנאכר"ק וואלמשיין. אם כי לא נתנני העת לעיין בו. אבל כבר איתמחי נברא בחיבוריו על הלכה ואנדה שחיבר ואוקו נברא אחוקתו שבודאי ראוי שיודפסו הדברים ויראו היקרים לקבל הספר במפ"י בדרך כבוד. נאום **חיים הלוי סאלאווייציק**. אור ליום ה' ט"ז מכת התר"ס"ג.

איקלע לאתרין כבוד הרב הנאון תריף ובקי מוכתר בתורה ויראת ה' מו"ה **היים מנב"י נ"י** רב דק"ק וואלמשיין וכבר הוציא לאור שני ספרים בהלכה ואנדה ויהללוהו גדולי הדור. ועתה הביא לפנינו עוד ספרים בהלכה ואנדה. והמה נאמרים בחריפות ובקיאיות וכשכל ישר ונהרין שמעתת' . ואמרתיו נעימים. ומכיר אני את הרב הנ"ל סכבר כי הוא גדול בתורה וידיו רב לו בש"ס ופוסקים וראוי לכל אחב"י לחמוך בידו ולהביא כרכה לתוך ביתם. דברי המדבר לכבוד התורה ולומדיה הכא עה"ח יום ד' ב' תמוז תרנ"ה פ"ק באבראיסק נאום **רפאל בהנאון מו"ה ר"א ליב שפירא** וללה"ה. וגם זאת הנני להכירו לאתרני כי הרב הג' הנ"ל ראוי לשמש ככסא הרבנות בעיר גדולה וחשובה ובעזה"י העיר אשר תכתר בו יתהג מינ' באופן היותר נעלה הן במילי רשמיא והן במילי רמתא ויהיו ברוכים לרגלו. כ"ד הכא עה"ת יום הנ"ל

רפאל שפירא

הגדו רבנן דפקיעו שמייהו. מחודם עליו זה שנים כנורים כבר בימי עלומיו. אך לחיבת הקודש נמצאתי להבבו ולקרבו בזרוע כרובה עלינו לשרידי ת"ח המצוינים. וכל אשר יבחרו בו. ימצאו ברכה בו וישבעו ממנו נחת. הבר"ה לכבוד התורה יום ג' לס' דבר, טוב על ישראל!

נאום אל"י דוד ראבינאוויץ תאומים באאמ"ר הנאון מו"ה בנימין.

8

16

מה שנסתפק בחולה שיכ"ס ויש עכו"ם שוכלל לשוכרו אי מותר לחלל עליו שבת בעלמנו ור"ה לדמות להא דיו"ד סי' שע"ד הגה מטומאה אין ראוי דמ"מ לא הוי בגדר דחוויה רק הוחרה ופ"ג הוי דחוויה רמב"ם הל' שבת פ"ג. אך באמת אינו לר"ך להביא ממרחק לחמו דגמ' מפורשת היא ביומא פ"ד ואין אומרים יעשו דברים הללו לא ע"י עכו"ם כו' הלא ע"י גדולי ישראל וכן פסק הרמב"ם ה' שבת פ"ק ה"ג יעו"ט ובשו"ע א"ח סי' שכ"ח ואף הרמ"א דכתב שם דאם אפשר לעשות ע"י עכו"ם בלא איחור כלל עושין ע"י עכו"ם אין כונתו דהישראל אינו רשאי לחלל שבת עד שנאמר דהיי' לר"ך ליתן כל ממונו כדי שיעשה רק הגכרי וכמו שהדין הוא בל"ת בסי' תרכ"ו וכמו שר"ה לומר כ"ת דתמה על עצמך האם זה נקרא בלא איחור שכתב הרמ"א הלא משום דלהמחבר הדין הוא דאף אם אפשר בגכרי אינו רשאי לעשות ע"י גכרי וכמ"כ החוס' יומא פ"ד שמה יתעלל הגכרי ע"ז כתב הרמ"א דיותר נכון לעשות ע"י גכרי אבל אין כונתו לומר דהישראל אינו רשאי לעשות יעו"ט עוד בטו"ז מה שתמה על הרמ"א הג"ל :

מה שתמה ביו"ד סי' שמ"א דאונן פטור מכל המטות ואפילו ח"ל לעסוק טו' מברכות י"ח הו' ג' זה משמר כו' ועוד מלקמן סטו' ג' מקום שנוהגים שבתים מיוחדים כו' לא אינן קושיטו דמשמר להו' משום דין אונן הוא הלא משום דעוסק במלוה ולכן אם היו שנים זה משמר וזה קורא דעוסק במלוה אינו פטור הלא משום דעוסק במלוה ואי אפשר לו לקיים שניהם אבל היכי דאפשר לקיים שניהם אינו פטור ויעו' ב"ק כ"ו תוס' ד"ה בההיא ובין דאפשר שיהי' זה משמר וזה קורא אמרינן דלר"ך לעשות כן אבל באונן מפני כבודו של מח פטורו חו"ל לאונן מכל המטות ולכן אפילו יש לו מי שיחטטק במתו פטור הוא וי"א דאסור הוא להחמיר ע"ע ולברך ובאמת בירושלמי פ"ג דברכות הוא חיובי' למה משום כבודו של מח או משום שאין לו מי שישא משאו נפ"מ היה לו מי שישא משאו וכו' יעו"ט אך יעו' ב"י וב"ח דאנן תפסינן כהאי סברא דמפני כבודו של מח יעו"ט וכן כל השקלא וטרי' של מהרי"ט ז"ל דאונן לאו בר חליצה הוא הוא משום דתפסינן כהאי סברא דמפני כבודו של מח ולכן פטור אונן אף שיש לו מי שישא משאו אבל אי ימא דאונן פטור משום דמהעסק במלוה פטור מהמלוה וכהאי סברא בירושלמי משום דאין לו מי שישא משאו אין שום הוי"א כלל וכלל לומר דאונן לאו בר חליצה הוא דהא שפיר בר חליצה הוא הלא דהאי שעתא פטור כיון דעסיק במלוה ולא יוכל לקיים שניהם בבית אחת אבל לאו בר חליצה לא טוכל לומר על אונן דהא אם יש לו מי שישא משאו אינו פטור מן המטות וחייב לקיים כל המטות וכו' אודא מה שהק' כ"ח על חכ"ל סי' א' שהביא דאונן לאו בר חליצה דא"כ כל עוסק במלוה נמי ואין מקום לקושיטו ובעלם דברי מהרי"ט וחכ"ל יעו' בשו"ע שאלת יעבך ת' כ"ו ובשו"ע מתקם שי' ל"ה :

מש"כ משו"ע יו"ד סי' שע"ד פט"ג משמע דלר"כין לקבור גם אבר אחד והשבו"י חקר בזה הובא בפ"ת סי' שס"ג לא אדע כונתו בזה חקירה השבו"י הוא באבר מהחי ובסי' שע"ד מיידי באבר מן המת דא"ג דלטמא לכחחילה אינו מעמא אלא א"כ מלא ראשו ורובו אך אם כבר מלא ראשו ורובו חוזר לטמא אף בשביל אבר אחד ולעולם דהאי אבר נפרד מהגוף לאחר מיתה :

מה שהביא ראוי להס"ז סי' של"ד מהגמ' מו"ק י"ז במכה לבטו הגדול וע"כ במכהו כדן דאל"כ ח"ל מלא יוסף. אחמיה אטו אב המכה לבטו ללמדו שייך לא יוסף אבל הכא הכא מיידי שע"פ דין יש לו לנדוהו אלא שיש לחוש שילא לתרבות רעה וא"כ ליכא ראוי מהתם :

מה שהעיר מהגמ' מו"ק כ"ו ונהג קלות ראש בעלמנו ובחוס' שם שזוה כן בשעת פטירתו דשמעין מינה דאף לגדול הדור שומעין אם ממאן בכבוד דלא כשו"ע ח"מ הובא בפ"ת סי' שד"ט לכאורה יפה העיר אך באמת לא דמי להספיד על ח"ח הוא מלוה גדולה ולכן שפיר י"ל דאף אם ליוה שלא יספידוהו אין שומעין דהוי כאילו ליוה שלא יעשו מלוה אבל התם אדרבה מה שהיו טהגין להלביש המת בגדים יקרים היה שלא על פי דין וכמה"א הברייתא מתחילה היה הולאת המת קשה לקרוביו יותר ממימתו וזה בודאי שלא על פי דין וכדומה לזה סנהדרין מ"ח היה אביו ואמו מזרקין בו בלים מלוה על האחרים להליץ וא"כ מה שזוה וילא בכלי פשתן זה היה על פי דין והראוי דנהגו העם אחריו ללאת בכלי פשתן לכן שומעין לו ועוד אדרבה לבטל מנהג שנהגו מקודם למי גאה יותר לגדול הדור דאו ינהגו כולם אחריו לכהוג כן וכמו שבאמת היה כן לכן שומעין לו :

ומה שכאז דדעת ר"ח במי שגלח עיו"ט דמותר לגלח במועד הוא כמו שכתבו הסו"ס במו"ק י"ח. במי שאין לו אלא חלוק אחד דמיידי שכתבו מעיו"ט וא"כ היינו דר"ס ולהתהדר"ם ר"ה ומיטא שם י"ז לק"מ בלא"ה קושי' הטור ע"כ ועו' בב"י ובב"ח סי' חקל"א דקושי' הטור הוא מדלא הזכיר הגמ' הך חילוק ואדרבה בגמ' שם י"ד אמרינן דלא הוחר באין לו אלא חלוק אחד אלא משום דאיזוירו מוכיח עליו וזה לא שייך הכא יעו"ט :

סימן ד

עוד להג"ל

מה שהשיג עלי על מה שכתבתי דמ"מ הוי הוחרה ופ"ג הוי דחוויה מסברא דאיזה כח מרובה. הן אמת דהרמב"ם סובר בתרומות דהוי דחוויה אבל מ"מ אין הכרת לומר כיון דפ"ג הוי דחוויה מכש"כ מ"מ דאיזה כח מרובה אי' כבוד מי אי' כבוד מת וכמו שר"ה כ"ת לומר דזה אינו דרש"י ז"ל בבבכות כתב ופומחה

גדר ארץ יהודה

הפעם תולדה לאה ר' בחיבור **גור ארץ יהודה** אשר תהא לי **ארץ יהודה** ל**לב תאומים** ארצו
 יתהא מלא סבירה סקולט פה קיי **בראד** סברה וסקריון בן איה המענה בגאון העפרותס מואריר **יוסף תאומים**
 סהר פילחמו אביד דקיי לעסקרונלי ותיכיר ראלט ישיבה ורעון דקיי פחאל ותיכיר בקיי לעבלין בן הריב בגאון מוי ארלי פיל תאומים אביד
 דקיי קרענטיב אחיד של בגאון המפורקים ר' חיים יונה תאומים אביד דקיי ברעמלע בן בגאון המפורקים בכל קלוי אביד מוסי יחוקאל
 פייבל תאומים אביד דקיי פרענסלח אחיד של בגאון מואריר מואיר סהרעיס סעין יעקב בן בגאון המפורקים מוסי יונה תאומים בעהמית
 קקיון דזנה וליין בזקן סו רי כנר מפעם יעוסו סעין יעקב דפנה אלטערס דזנס קלעטן סהר נכד בגאון מוארירל ויחוסו על רשיי זיצ
 וסארי ארצות הקודמים בן מלך אבי וסן מלך אבי יודעס לי , סהר בגאון סאסוד מואריר נטע אביד דקיי טורפין מורע מוגלה עמלקות
 ובגאון מוסי רי העגיל ובגאון מוארירס מלובלין ובגאון רי ליב בגזל ובגאון מוסי ברך ראיפארע וואוי מורע הריכעט אלעס מוי ריזל זיל
 ית בגאון סאסוד מואריר נטע סהר אביד דקיי מורעין מורע מוגלה עמלקות ומורע העפרותס בגאון רביעו אמול מוי סעגיל תמן בגאון
 מוסי ברך ראיפארע סהר אביד דקיי פיעדע חכות אכודי הקודמים יעמודלי עלה יעוסי סאסוד מוסי מוסי זרעי ומפי זרע ארעי מעייסתי
 תולס ויסר מקובל ספי סבירות אמון סולס :

22/08/2018

הערב התבואה

גדפס בואלקווא

גדפס : על-כבוד-דרכי הגניד הנגיד הספרותס אביד מאיר זאב סארי תאומים :

גדפס ארץ יהודה
 30 May 2018 6, reception office 2027

ספר

הלכות קטנות

חלק ראשון ושני

משאלות ותשובות בנויות לתלפיות בדעת ובמעצות אשר חקר והכין מידי שבת בשבתו ביום הששי להביא אל אהל מועד משכן העדות בית המדרש הגדול מדרש בית יעקב אשר היה בירושלם עיר האלהים סלה תוביב חובר על יד הרב המובהק מארי מתניתין וריש מתיבתא בנן של קדושים ארזלים-חשדשישים כמוהר"ד יעקב בכמהר"ד שמואל חאגיז זלהה.

נדפס בפעם ראשונה בויניציאה ע"י בנו הרב הגאון מוהר"ר משה חאגיז זצ"ל בעל המחבר ספר לקט הקסמי ושתי לחמי בשנת קדש הגה לסיק.

ועתה נדפס מחדש בהגהיה מדויקת וצינו כל מראה המקומות בש"ס ופוסקים והערות שונות בדברי הרב המחבר ז"ל וז"ע.

קראמא

בדפוסו של יוסף פישער (גרונאמסע 62).

שנת תרנ"ז לסיק.

HALACHOTH KETANOTH

Druck v. Josef Fischer Krakau (Grodgasse 62).

Eigenthum u. Verlag der „BRÜDER HOROWITZ“ Krakau Stradom Nr. 10.

1897.

14

שלוך דהוא יוחר ממנושל ויש שלוק כל דהו ואי מיה
 דסלקי הוי הרבה ממנושל לא אמרו כדוש בשלוק מיהו
 מסתברא דכדוש נמי הוי בשלוק וכן הרופאים קורין
 לכדוש אינפתיון ויואל לפעמים יוחר תגלית מן הדישול:
 קניב) אוכל דבר איסור מפני הסכנה אם מצד:
 הביא הב"י ס"י ר"ד בש"ר ירוחם דלא
 יצרך והביא להפך מדברי הר"ש שכתב דאוכל ציהיכ
 מצדך ונראה דאין זה עגד דבריו דהתם הוא אוכל
 היתר ביום אסור אבל אוכל איסור נפשו קלה דומיא
 (אריה ס"י שביה ס"י) דשומטין להולה בשבת כההיא
 (תרומות פ"ו מ"ג ובסמ"ע ס"י רל"ד סק"ד) דהמאכיל
 את פועליו תרומה ומה שהביא ג"כ מסימן קל"ו (ע"ש)
 בט"ו סק"א וביש"ע) דהראש"ד והרא"ש סברי דאוכל
 עכל מצדך אפשר דהתם מייירי שאוכלו צמוד וטעמא
 טעמי ועוד סוף סוף עכל מאכל של ישראל הוא שביא
 לכלל היתר אבל אוכל איסור ממהנה שהוא אלוס קן
 זו ואינו טועם זו דבר שהנפש נהנה ממנו (ע"י שו"ת
 ח"י ארי"י ס"י כ"ד):

קניב) שאלה מי שנטל טלית ע"מ להניחו וצדך עליו
 וקודם שסיים הצרכה נאכד מידו אם
 יש לו תקנה: תשובה אפשר שימשוך בצרכה וילך
 למקום טלית או תפילין ויסיים אקב"ו להניח תפילין
 או ליניית (ע"י באה"ע אריה ס"י ח' סקט"ו ובשע"ת
 ומואל מאש לרי"ח אלפנדרי ס"י י"א ולק"י ס"י רי"ח)
 ועיין משי"כ (לעיל ס"י קמ"ט) גבי אם אמר בפיה"ע ותוך
 כדי דבור סיים צפה"ג:

קניב) שאלה למה צרכת שלש אינה פוטרת מעין ג'
 וכ"ת דאין צרכה השוכה פוטרת לפחות
 הרי הביא הטור ס"י ר"ה משם הרא"ש דאם צירך על
 העכבים צפה"ג יאל מדי דהוא שאם צדך על פרי
 העץ צפה"ג יאל ועוד צרכת מזון פוטרת תמרים ויין
 דמין זייני ועוד מיט לא התקינו לפועלים מעין ג'
 דהא כתב הרמב"ם דשלש צרכות אסמכתא דמן התורה
 צרכה ח' סגי וכשם שקלרו התפילה צהבינו וצרכה
 מעין שבע למה לא קלרו צרכת המזון: תשובה והאמי
 לא תהוי תויבתא הריה צרכת שלש להרא"ש דהא
 חזינן בצרכה תשובה דנתקנה על דבר גדול אין לאומרה
 על דבר קטן וה"ל למצדך צרכת מזון על תאנים
 ועכבים ורמונים: מיהו איכא למימר לדעת הרא"ש
 דהתם לא שייכא צרכה דמזון על אלו וה"ל כמי שצדך
 ותן ר"ט פירות על פרי שאינו מריח. מיהו קשה
 מההיא דתמרים ויין וכי הני זייני טפי מלחמניות: ועל
 השנייה חזי אומר דכיון דצרכת המזון מן התורה על
 כל פעם שהוא אוכל לא רצו לקלרה ודי צמה שהקילו
 להם משלהם אבל תפילה ככל יום אינו מן התורה
 ומשום טירדה דאורחא קלרה: ולראשונה י"ל דאם
 היתה פוטרת צרכת שלש למעין שלש הרואה אומר
 דפה גמור הוא ויבא לאכול פת כלא קטילת ידים (ע"י
 באה"ט ארי"ה שם ס"ק כ"ב):

סרי עברי הבלות ליניית האמתי להרא"ש שם אטמיה דעח ר"ס
 דכיון דהתורה ליניית בכלאים מותר בין ביום בין בלילה
 בין ליום בין ללילה עבריו למדנו דהתורה שבת ולא דקויה
 דכולן משומחה בלבוז למדנו צפסמים (דף ע"ו וע"י כ"ח רפ"ג
 דשבת) והפריז על הגדה דביסרינן הייט אפי' למ"ד התורה היינו
 דוקא כל שהוא לנרדך בה"ה כגון שאין לדין אלא לגרונה ח'
 והניא טנים (ע"י דב"א ס"ק דחולין ע"ו: ור"ן פ"ב ב"ב"ה) אבל
 לא שהתורה לגברי ולדנריו דמחיר תכלה בלילה ולאשה הא
 לאמרינן (חולין פ"ו:): גזרה טמא ירבה בטבילי אחיא כמ"ד דקויה
 היא שבת דלמ"ד התורה (ע"י דבבב"א ח"ג הובא בב"י אורח ס"י ש"יח
 ע"י דגורא טמא ירבה בטבילי אינו אחר שיהן הקדישה על האש

ירבה והוא חיוב סקילה אבל קודם שנתון על האש אינו רק חיבור
 דרנן ע"ש) כי היכי דכיון דהותר עגד זה ליום ביום הותר גם
 בלילה ולאשה אפי' דחשבינן לה נפרק ביום אשה (ד"ס"ג) נשים
 עם בפני עלנוס. היג נימא מנו דהותרה שבת זו נצביל מולה
 הותרה כל ישראל דיבנן מיינים לרפאחו וק"ו הדברים ומה אשה
 דלא שייכא בלילות ועם נפני עלמה היא כיון שהותר איסור הותר
 נמי בטבילה. כל ישראל דשייכי לחולה אינו דין שבת זו הותרה
 להם ואי אפשר שלא יהא חזיה מולה נמדניה היס ח"כ הותרה
 שנת וי"ל דהצנעה מביח שלא הותרה אלא בנקודת מוכחבי למ"א
 בכל עשבותים (שבת כ"י) אף חזי אחיא מולה שלא הותר אלא לו
 בשעתו. רבי פרכה ילך ויניח איכא למימר מה לטנת שכן כדח
 חאמר כלאים שחס בלא. מיט קשה הדבר לטמעו וכבר הקטימי
 על ראיות שלו ב"לשם הפנים" שלי ע"ש (ע"י ראש"ד פ"ח דתמיד
 ושבת"א ס"י ל"י) ולדנריו ל"ל דישאל שאל מליקת העוף יהא
 פטור מעווס כגלה כיון דהותרה לטמן ובסוף פ"ז דזבחים (ס"ט"ג)
 מן דאין מליקתה מותרת את טריפתה ומשומחה ח"כ אין למליקת
 דין שחיטה וה"ה דלא פקע טס נבילה מיכה מיהו י"ל דשחי
 כלאים דלא כשחירי איסורא עליה אבל מליקת העוף דאכתי אסור
 משום קדשים לזר לא פקע איסור נבילה מניה (ע"י יבמות ל"ב):

הנה הכתוב (פ"ב דשבת) שבת דחזיה היא שבת ור"ע היבא
 מייחתי הריה (יומא פ"ד) דלא יעשה על ידי קטנים וכו'
 דהיה על כרחין אחיא כמ"ד הותרה שבת דאל"כ היכי שרו רבנן
 מעווס שמתרפין לדעת אחרת לחלל שבת בקום עשה אבל למ"ד
 הותרה שבת אחי שפיר כדי שלא תהא שבת קלה בעיניהם כמש"כ
 הרמב"ם מיהו לטעמא דשלא יאמרו שאין לחלל שבת על החולה
 שיש בו סכנה אלא עמי אלו וכשיכא לידם ולא ימלאו גוים
 או קטנים לא יתעסקו בו ישראל אפי' מימא דקויה היא שבת
 אחי שפיר דסוף סוף מצי למיחי לידי סכנה נשפוח ותכן ביומא
 (פ"ג) גבי כפלה עליו תפולה ספק הוא שם וכו' אינו שם סי'
 כדרי ס' ישראל דכל ס' וספקי ספקות מחללין עליהם ור"ע
 דהרמב"ם. וז"ל הרשב"א ס"י מרפ"ע וכמדומה שכלכה כמ"ד שבת
 דקויה היא ולא הותרה מ"מ כל שאין שם נבילה אומרינן לגוי
 לשפוח כיון שהיה דמיה אלא וחדע לך שטיי שנינו צברייתא אין
 עושין דברים אלו לא פ"י גוים וכו' והכי אחיא בשתי נוקמחות
 דפוסקים שלפני. וקשה לבוסחא זו דהכי מייחתי ראה מצרייתא
 שאומרים לגוי דמדקאמר אין עושין פ"י גוים עכ"ל דאימתו חתן
 ולבסחח צ"י (ארי"ה ס"י ש"ח) דהעתיק אין אומרים לגוי קשיא דעה
 עניה היא כיון שהיה דחויס אלא חרבה משום הכי הוה לך
 לעשות ע"י גוי (ע"י ב"ב' ליימורי ח' ס"י פ"ט) ועוד דע"כ לריבך
 חנו צביאיר שמתרפין לדעת אחרת גבי קטנים וגי כדי שלא
 יאמרו אין גדול מחלל שבת צמקוס סכנה ואיכא לתא דפקות
 יפס וא"כ אחיא יסנין לים כגלה הא נמי יאמרו מולה שיש בו
 סכנה אין מחללין עליו שבת אלא אם יש שם כגלה אלא ואם
 לאו ימות ואפשר בזה דכשיש שם כגלה יאמרו לאו משום שאין
 מחללין אלא מפני שהיא מצומח ואסרוחי צברי לא מרתי אבל
 משהולך לחלל ומיניחין בגדול משום הכי יש לחוש ושיעור דברי
 הרשב"א כך כיון דמכח הריה גזרה דברייתא דקויה אלא אין
 לעשות ע"י גוי וכו': ולענין מעשה נראה כל דבר דאיכא למיחש
 לעירוק דעת החולה אם אין עושין לו כל דבר עושין מיהו לקיים
 דברי רבותיו ז"ל היה נראה שיעפל הגדול בצדך שהוא משום
 שבוז כגון שילדין המחתה הצבעיר הגוי או יקה כר נידו או יסיר
 הקודם מן השור וכיוצא בזה (ע"י בלימורי ח' ס"י פ"ט כ"ה) והשאר
 ע"י גוים ע"י קטנים וכיון שרואין אורו שמחלל אין נעבינן בין
 דבר קטן לגדול דאיכא דאפשר למעט בתרפא ולא יהא עווס בית
 מייחש דכפשות אפי' אחר אלף ספקות עושין. מעשה בששה ח'
 בשבועתו שהיה מקשה לילד ונשים מקקרות אותם דנדיים שאין
 בהם מעש ולא ממימי בטן שלא מתקן דעתה:

זה לשון הרמב"ם רפ"ב (דשבת סיג) כשעושין דברים הללו אין עושין
 לא ע"י כוחים ולא ע"י קטנים ולא ע"י עבדים ולא ע"י
 נשים נראה דחכי הוה גריס. צברייתא ואין. להביה גוים צמקוס
 כוחים

כותים דמטמנה ובגדיהם היכא דמיירי נכוחים היינו קודם שגזרו עליהם והרמב"ם נכרך אחר גרמיהו בגדיהם וכלהו דנקט כסדר הכוחים גרידי מקטנים אשר לא מזרע ישראל הם. וקטנים לא באו לכלל מלוות ועמד אע"פ שאינו מזרע כשר כיון שמהווים צמיג כמטמנה ובטמנת שנת והוא נחון תחת ישראל ואין רבו מית לז לעבור על המלוות ועדיף טפי מכותים להמירן בעלמא נחלין (ד) כל מלוות שהחזיקו. זה כותים משמע דהיו פוקרין בשאר ועדיף מקטן דזה מייב במלוות וזה אינו מייב ונשים עדיף מעבדים דחייבוהו ונזעבו בקדושה. ולא מנעיה קאמר. והשחא ממורכז מה שדוקק הכ"ע דפעמא דשלא חזא קלה לא שיך נכוחים ולא בקטנים דנכוחים מיירי קודם שגזרו וקפן דילמא אחי לנסרך כההיא (עירובין דף מ' ו) ונחיים ד"ה דילמא) רבות לחיטוק ואפי' למאן דלא חייש החם דמטמנה לשמה ומזמן לזמן אכל הכ"ע לנצח הנא יתלב וכן לנצח אמתה כי אין זמן לשמחה :

שם בבב' (שנת קרי"ג) מייתי דאם אין עם בכרי ויש עם חמור קשי' אחרור מנה ליה אשמי' לא מנה הכי ארם האי לאו אדם חרש וטופס לטופס [חרש] וקפן מאי א"ר למרש יהיב וא"ר לקפן יהיב והרמב"ם כפ"ו לא הביא חילוקים אלו נראה דלעמיה אזיל כמטמנה לתת טעם לדבריו דאף בקפן איכא טעמא שלא חזא קלה מיעור אכתי קשה הדולגל חרש וטופס. שנהי וראה דנפ"ך מייתי לה וזמורני צי דפעמא שלא חזא קלה לא. קאי אקפן ואיכ שפיר צ"ך לבגיה נוי במקום כותי ודך המדפיסין באיטליא לעשות כן אי הכי קשיא על הרמב"ם אמאי לא יהיב טעמא לגוי וקפן וקשה הדבר לאומרו שהיית על פה האי פעמא אחריתא דשלא יאמרו. ועוד אי איכא האי טעמא דכולל לכולהו אמאי קני נוסח ולא מיי קטנים אלא ע"י גדולי ישראל ואין אומרים לעשות דברים אלו לא ע"י נשים ולא כותים מפני שמלמדפיין לדעת [אחרת] והרמב"ם במקום כותים גריב עגרים. וי"ל דהרמב"ם ז"ל מפרש טעמא דגויים וקבצים קטן משום דאינו יודע לאומן ידיו לשמש מולו שיש בו סכנה וידענו או יתשל להביא לו או יעסימו וגויים דמפוזים על שד כדאמרינן (ע"פ כ"ה) : שלא יחלוה עמר-צדק. ויצעט צו או יסקנו סם המוח ולא ידברו עליו כי ככר הוא מסוכן ואלו הטעמים שכל אחד יכיר זהם לא הולך הרמב"ם אלא צפעת שהוא חוץ לשכל איכ דמטמנה שיטמנו לטולח כהגון כהם ועבדים מ"ב לא דרכן של אלו לשמש ומשני שלא חזא שנת קלה צמיגיהם ודייקא לישנא שפיר דמחרי טעמי געמי זה גם חיות ואין אומרים דוק ומטעם זה אסור שיטמנו גויים וקטנים ואפי' צפול שפי' להביא לו הקפעה ולריך שמירה לגוי והרי"ף דגריס כותים אפשר דמסקא ליה אי גבי אמתה או גבי אריות ולדרייה אפשר שיטמנו עגדיו ערגלי זהם ויודעים וקמו ואולי אם שיטמנו אשכ שאינו יודע יכעס וישתכן יותר והטור לא העתיק אלא קטנים גויים ונשים משמע דעבדים שרי. ואם מיירי הרמב"ם נכוחים בזמן הזה נפסטה שאלתינו אי ק"ל להרמב"ם לכלל דבר משאם כגויים דהכא משמע דהא דמטמנה כגויים היינו להמתיר כמסומד לע"ז ומתלל שנתוח וכן נטין הדברים שנתח רפ"ג שאללו ז"ל והכותי מן הגוים שהביא מלך אשור ונצל ומכותא ויושב אוחס צערי שומרון ואת ה' היו יראים ואת אלהיהם היו עובדים אכל צאורך הימים לנוור החורים והיו שומרים תורה שכתב וכל מלוה שהחזיקו בהם היו מתקדקין בה יותר מישראל והיו מאמינין בהם ישראל בקלה מלת עד שנדקו אחריהן ומלאו להם דמות ונה צרעם ה"ב שהיו עובדין ומלאו עמאום כגויים בגוים לכל דבריהם בכל. ממש"כ שצאורך הימים למדו החורה והיו מאמינים בהם משמע שנתגידו לגמרי אלא שמש"כ פקרו דבריו כופרים ובקלת מלוות שאל"כ היאך היו מאמינין בהם באיסור והתר וכי גוי שישמור קלת מלוות מאמיניה וכיון סגן כשחזרו ומלאו דמות וינה ה"ל כג שחזר לקורו טאם קדש קדושיו קדושין כדאיכא בהתולץ (ת"מ ז) ובקפית עם כחם שכל מה שזכר נעשה מלאכות הכותים לא נאמר זה אלא קודם שחזרו עליהם אכל שנתקרו ומלאו אשר זכרנו עמאום שכותים מן הגוים וי"ל דהאי פחותים מן הגוים

(וא"ל לענין עניית אמן גרע כותי מעבדים דאם עכו"ם עובין ואחר כתי אין עובין כדל"י גירישי עבי ארם כ"י רטו זה"ל הרמב"ם ק"ל דגם על זכחת עכו"ם אין לעניית אמן) לענין הא דאמרינן (חולין י"ג:) גוים שמתו'ל לאו עינ'ם הם אלא עמיה אבותיהם צדיקים. והקלו זהו לענין לפני אריות ולאלו החמירי כעובדי ע"ז גמורים אכל לענין קרישין הליחוס כדון גר. ואם נכרך דבריו דפחותין מן הגוים לכל דבר קאמר וגישי מנר שחזר לקורו וי"ש י"ל דמתחלקת שניה (בהקדושין ע"ה) : למיך גרי אריות היו כיון שלא באו אלא לנחת יראה והכותי כופן על מקילתן י"ל דאע"פ דכנלו והחזיקו יותר מישראל. צ"חיה מלית לרמות אח ישראל היו עושין ור"ה שפקרו דרים ולא החזיקו בכל המלית ואם היו גרי אמת היו מדקדקים יותר מישראל כמטמנה החום' פ"ג דקדושין (דף ע"ב) בשם ר' אבהוה ה"ב. אכל בר שחא מעליו צלי הכרח ודאי גמר דעמיה להתייחד ואע"פ שמתא ישראל הוא (בסנהדרין מ"ד) : ולמיך גרי אמת הם י"ל דיש להם דין גר שחזר לקורו ומפני שהדבר ספק הוא עובדא ולארכה גו רב יהודאי ומר רב שמואל ריש כלה כ"ג הטור [אשמי] כ"י מ"ד מוקאמר ולארכה משמע מהפסד דהרי מוכח שחזרו כ"י דהיכא דאיכא קדושין ודאי אומר הכי אלו קדושין בגוים : (ע"י נחיש כ"י ק"ה). וצ"ך י"ד כ"י ק"י' ק"ה' וק"ה' והרמב"ם אחר שמתקן לנו צמורו כלל שכותים כגוים בגוים לא הזכירם עוד כלומר דין גוים יש להם לכל דבר עם הכלל. וי"ל דזהו דנקט כותים בהיכא סריכא דכרייתא נקט ולא דוקא : בגושה הנרייתא שהעמיק הרמב"ם נולד לנו ספק דכיון דאיכא מדריגות במקום טולי שאינו על סכנה שלריך ישראל לחלל כדו בשנתון אם יתן בהדרגה לאחד ומלו אם אין קפן יתן לעבד כהי"ה דמי ששקטין (ק"ג.) להרמב"ם לא מיבעי לן דעמא טלח חזא שנת קלה צמיגיו ולא שחא (*מינה) מתיקני ליה היכא דהנותן כינו לנכרי אין עם בכרי יתן לקפן) כי הציבי לן למיך זה יתן שנת לירחיה אכל סיקום כפס אלא ע"י אלו ונראה דה"ה דלי' כולו ידעו שאין סכנה ויאמרו אין שנת כחה אכל חולה וכן נכל דבר איסור :

קנ"ה) דקדוקתו ככתב"ש דהא דהציב קתם או מוקדם בפסוק כשישנכס לפניו ואין קפידא לחכול זה קודם זה אכל אם דרך אכילתם ע"פ הרפואה או מונחה צני אדם להקדים זה לזה כגון לחכול פירות ולשבות אחריהם אין עם דין קדימה ואחרת זה לפי דברי התה"ד שהביא הכ"י כ"י רי"ח דאלת"ה קשיא : קנ"ז) בה שרחה צ"י אוח"כ ר"ס ר"ב דברי הכלכו שנסתפק הא דעיקר פותר הטפלה אי הוי גמי מזכרס דלאחריה וכו' ה"ל לאתויי מתני' פ"ו דידה (כ"ה) כל הטעון זכרס לאחריו טעון זכרס לפניו הרי צדיק שאין לברך לאחריה מאחר שלא בריך לפניו. ויש עם צרישא דתני ויש שטעון זכרס לפניו ואינו טעון לאחריו וקא טרח למשכח מידי לאתויי. הול"ל לאתויי אובל פחות מנשיעור. וי"ל דבאורייתא לא קמיירי וע"י לעיל כ"י י"ה : ולדעת שאומרים דלזכרס צורא נפשות לא צעי שיעורא (פתור"ס) זכרות ל"ט. ד"ה צר) ח"ש קאת דלא מייתי ליה משום דלא פסיקא ליה לומר אוכל פחות מנשיעור דהא איכא מילי דצעי שיעורא ואיכא דלא צעי ולמיש דבאוכל מליח ופת עמו אם שבע מן הפת טעון זכרס לאחריו אין להקשות דהתם הרי הוא מצריך שהכל צבייל מליח ואפי' אח"ל דפטור זכרס פירות אכתי מיקרי יש זכרס לפניו :

קנ"ו) ירושלמי ר"פ הרואה רב אחר לריך לומר אה ושמואל אחר אין לריך. ל"ע אם כלל דהלכה כרב באיסקרי אמתיה נמי צירושלמי ואין ראה אהיה (זכרות כ"ד) דריך רחוקא וכו' דהתם מיך ואיכא לתרלי דאמר נמי אה ומסבחה דאימנתי נמי צירושלמי דכיון דחזי ליה דנקי באיבורא טפי ונדשמואל אית לן למימד דנכל דוכחא הלכס כותים ולא דמי לכ"י שטח כס"ג צמטמנו דההו דקו ומלאו (דפסג) כספר החילת כמנה) :

שאלה

בעזרה שירית

עזרי מעם ה' עושה שמים וארץ

שו"ת

נשמת שבת

זכרון משה

חלק ה'

בולל בירורי הלכות בהלכות שבת המצויים

(השייכים לשו"ע סי' שב"ה - ש"ל)

תלמוד בבלי
פרק שבת

כל אלה הנופרי יחדיו בעזרת ד' יתברך והתעלה

עניי הצעיר באלפי

יקראו להם הנהגות

הנהגות ישיבת

התלמוד בבלי

הנהגות ישיבת

הנהגות ישיבת

הנהגות ישיבת

הנהגות ישיבת

הנהגות ישיבת

הבה"ג דאם כבר הלך עמה יום אחד מיקרי ישן ממילא בנידונינו שנרטב מחמת שהלך עמה בשעת הגשם כבר נחשב למנעל ישן (אף אם ה' חדש בשעת הלבישה), ועוד לפי מה שהבאנו בסי' הקודם מס' תולד"ש שכוונת הרמב"ם דוקא כשתרתי איתנייהו ביה שמרככו וגם מושכו וכו' ממילא בנידונינו שהוא רק משיכה בלא ריכוך ליכא חיוב (ואולי אף איסור דרבנן ליכא שאינו צורת המלאכה כלל), עוי"ל דמה שכ' הרמב"ם הוא באופן דבלא המשיכה וכו' אינו ראוי ללבישה כלל (על כן חשיב עיבוד), משא"כ בנידונינו שהמנעלים כבר היו ראויים ללבישה אלא שנתכווצו אפילו נתכווץ באופן שבלא המשיכה תו לא יהא ראוי לו ללבישה (שנתקטן מחמת הכווציה) מ"מ אכתי ראויין לאנשים אחרים (שיש להם רגלים יותר קטנים), ויש לדמותו למה שכתבו הרבה פוסקים שאין מכה בפטיש בכלי לאחר שכבר היה נגמר פעם א' מכבר עד שהיה ראוי לשימוש, ואף להחולקים שם ומחייבים י"ל דמודי הכא לאיסור כנ"ל.

עוד מביא שם בתוה"ד מס' דעת תורה (סי' ש"ב) שבכלל אוסר להשתמש בזה (אף תומך אחר הגשם כשעדיין לא נתכווץ כהו' למונעה מכיוון) והמו' למכש המבואר בשו"ע סי' ש"פ סעיף ד' לענין הלא המו' למכש העשויה מלוחות שהי' מחפרין ומטרקין צותן פה' לפשוט את הפגרים שמפניסין בתופה על פן דמי

לבנין וסתירה, משא"כ זה שהן עשויין גוף אחד (ויש שעשויין גוף אחד ממש, ויש עשויין משני לוחות שאינן מתפרק רק יש ביניהן ספריני"ג המרחבת אותה) לא דמי לבנין כלל.

ו**ראיתי** בשו"ת מנח"י (ח"ט סי' נ"ח) שאוסר להשתמש בזה דיש לדמותו למה שכ' בכג"א (סי' ש"מ) דמחט שנתעקמה אפילו מעט אסור לפושטה, פי' ואסור משום תיקון מנא, גם בס' שש"כ (טו- מח) כ' שאם כוונתו להרחיב את המנעל אסור משום תיקון מנא, אבל אם כוונתו רק ליופי לשמור על צורת המנעל מותר עיי"ב, והגם שלענ"ד לא דמי למחט שנתעקם שאינו ראוי להשתמש עמה מבלי שיפושטה מקודם, משא"כ בזה שכמדומה רוב אנשים לאחר הגשם אין משתמשים בעצים אלו רק מניחין את המנעלים להתייבש ולובשין אותו ככה מכיוון (שמאיליו יתפשט עקמימותו כשיתחיל לילך עמהם) לא נראה שיש בזה משום תיקון מנא, (וכן אינו מובן מה שצ"יין במנח"י שם לאיסור קפול בגדים ושאסור להעמיד הענ"ק על העצים, דקיפול שעושה בבגד שאני שהוא תיקון חדש בהבגד, וכן נמי איסור העמדת הענ"ק דהיינו שמקפל הבגד לעשות קאלנער, משא"כ זה), אבל בטלה דעתי נגדו.

נפש, בעיקר הדב עכו"ם כבר נחלל בשו"ע (סי' שכ"ח) פקו"נ על ידי עני ישראל גדולים ובו ובר"ן ועוד ראשון להלכה בטו"ז ובו שמהדרין אחר עכו שבת בעד הצלת נג עוד הפעם ענין נ עכו"ם על אתר לע לחלל שבת עבורו כך יבוא לידי ס (סקי"ב) ובתוס"י ובס' או"ז (הל' ער נצריך לעשותו ע' מביא אותו לידי עכו"ם מזומן) וא שופך דמים, ומש (ולפיכך עשו היו בפוסקים דלמ"ד להשתדל

ויותר כ' בשו"ע למ"ד דע

י"ל שאי"צ לעשות לעשות מלאכה זו בשבילו לגבי ישו עפ"י (ואתן כאן מהל אשכול (הל' שפת דחוי אצל נפרי אלא עיי' גז מהייבתן לצאהדרה לעקור דבר מהיו העסקה, דמאחר ע נפרי וכו' וכו')

שו"ע סי' שכ"ה - הלכות רפואה ומקרי"נ
 סימן רבי"ז
 76 טענה - הולך שיש בו טענה עמומה
 עיקר עיקר להלכה
 ופירצה עיקר עיקר להלכה
 לעשות ע"י ישראל, והרצאה לעשותו
 ע"י ישראל הית' לטעם שמה שטעמו
 ע"י ישראל ע"י ישראל ע"י ישראל
 ע"י ישראל ע"י ישראל ע"י ישראל
 ע"י ישראל ע"י ישראל ע"י ישראל

רפואה וטיפול בחולים

שבת

שאינו מציווה בשביתת שבת (ע' שו"ע הרב סי"ג) וא"כ מאחר שבלא"ה יש הרבה דיעות בראשונים ואחרונים דשבת הותרה אצל פק"נ (כמובא בדברינו להלן בס"ר רכ"ז-ב) ממילא לפי דבריהם אף לכתחלה יכולין לעשותו ע"י ישראל (אף כשליכא שום חשש שיהוי או חשש תקלה דלעתיד לבוא).

וחרוצה לנהוג כפשטות הרמ"א יש לו עצה להנצל מקפידא הנ"ל (לעשותו דייקא ע"י ישראל מחשש מכשול דלעתיד) שיכריז ויודיע להעומדים שם כשעושהו ע"י עכו"ם דמה שעושהו על ידם הוא משום שהם מזומנים לפניו ואין שום איחור בעשייתם, וכמבואר בטו"ז ושו"ע הרב שהעושה ע"י עכו"ם מחוייב להכריז כן להעומדים שם למען ידעו דא"צ לאהדורי אבתרייהו.

וזהו הנ"ל אולי כשמובילים חולה לבית החולים → ע"י אמבולאנס אסור להחמיר להחליט ע"י עפרים מאחר שלא שייך להודיע לכל החוזים את האמבולאנס השניפות להפרה הצלה מופלג בהזנח חולה לבית החולים ועפ"הם מנהיגו (שגזר כל החוזים מבינים שיש שם חולה מסופן מדוסעת בפהלה ובשפת ונצירוף צעקת הצעקה (בל"ז סי' רי"ד)) שמה שהעפרים מנהיגו הוא מנני עפרים הי' מזומן שם.

וזהו הנ"ל דברי ה"ח (הואלעטין, סי' ג) כי דין → חוזר לז' כי עומד לטעון ל...

חולים, אבל לשיטת המהבר בכל אופן ואף בכה"ג יש לעשות כל עניני הצלה דייקא ע"י ישראל, ולהלכה כבר הבאנו שהטו"ז ובשו"ע הרב ועוד אחרונים נקטו דהעיקר כשיטת המהבר, ושטוב שלא לנהוג כהרמ"א, וכן פסק בערוה"ש דאסור לעשות ע"י עכ"ם וכו' אלא דוקא ע"י ישראל גדול, וממילא דהכי נקטינן, ושלא כהחיי"א שיש לעשות ע"י עכ"ם אם לא היכי שיש לחוש שיתעצל העכ"ם, וממילא דלפ"ז גם בנידון שאלתינו אף שאין הדבר בהול כל כך מ"מ יש לעשותו דייקא ע"י ישראל גדול מחשש הנ"ל, וכן יוצא משרית גור ארי' ודא (א"ח סי' ע"ח) שנקטנו להלכה חשש זה שלא לעשותו ע"י עפרים פה שלא יבא תקלה אלעתיד, ושאר הרמ"א ממה לזה וכן לפאר שיטת הרמ"א שמיירי שהעפרים פבר מנהיגים (כמו ש"כ שם הרמ"א האם אסור לעשות ע"י עפרים בלא איחור כלל) על כן פה"ג אין הטעם בפטול שיצמחו עומד רק ע"י עפרים, מאחר שאינו מחזיר אהריו כלל שהרי הנה פטור תומד שם ע"י ע"ה, ולפי דבריו פצמם ג"כ להרמ"א אין לחזור אחר עפרים ג"כ פטור התפר בהלל כל הרגע ויפליק להשיקן זמן פה ע"י ע"ה עפרים, ע"י ע"ה עפרים ג"כ עפרים ג"כ להרמ"א יש הטעם

19

(בסקל"ז) העתיק ס
ואולי דאזל לשיטתו
דישראל יזדרז טפי
קלים שנעשין בזמ
דבכה"ג אף הטו"ז
משום שאנו מתו
כשאין סכנה מבו
דעתא דהחולה),
גם ההדלקה ע'
רל"ז-ב, על כן א
ידו, ומצאתי ז'
בסעיף י' (בה)
מחלוקת ולהלכ
בכה"ג אם אפי
ידו מאחר דב
לעשות תמיד
יעו"ש, אדרב
בסכנה ודאין
עפרים (אף כ
כ"ב בשו"ת ע
לא הקיל ל
ונפרכם ה
כ
יש לחו
לומר מש
וכמו כן
שם י
שם

